

DOPORUČENÝ POSTUP APSS ČR

pro poskytovatele sociálních
služeb v souvislosti se šířením nákazy
koronavirem COVID-19

V Praze 5. 3. 2020

ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

Vydala Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky

Vančurova 2904, 390 01 Tábor

IČ: 60445831

www.apsscr.cz

Vydání 1., Tábor 2020

Obsah

Základní informace a rozsah Doporučeného postupu	5
1. Informace o viru COVID-19	7
2. Prevence šíření infekce COVID-19	8
3. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 u zaměstnance	11
4. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v pobytové sociální službě	13
5. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v ambulantní sociální službě	14
6. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v terénní sociální službě	15
7. Manipulace s odpady	17
8. Manipulace s prádlem	17
9. Check list informačních a preventivních opatření v sociální službě v souvislosti s nákazou (vzor)	18

Základní informace a rozsah Doporučeného postupu

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR jako největší profesní sdružení v oblasti sociálních služeb připravila pro poskytovatele sociálních služeb soubor doporučených postupů, které je vhodné učinit v případě podezření na nákazu COVID-19.

Dále je součástí tohoto dokumentu **návrh doporučených opatření představujících přípravu na případné zasažení touto nákazou ve větším rozsahu, resp. opatření, která mohou být přijata pro zajištění informovanosti v sociální službě a pro zajištění provozuschopnosti v případě karantény**. Návrh metodických kroků je směřovaný primárně na pobytové služby, kde je tvorba krizových opatření nejsložitější. Ostatní typy a druhy služeb mohou check list využít přiměřeně vzhledem k cílové skupině atd.

Cílem dokumentu je pomoci poskytovatelům sociálních služeb ve vztahu k jejich zaměstnancům, uživatelům služeb a jejich blízkým.

Tento dokument je souborem obecných informací a nezávazných doporučení vycházejících ze znalostí a informací k datu jeho vydání. Nenahrazuje žádným způsobem dříve, aktuálně a/nebo v budoucnu vydaná doporučení, pokyny a/nebo opatření orgánu ochrany veřejného zdraví a/nebo dalšími orgány státní správy či samosprávy.

Doporučený postup obsahuje:

- Informaci o naze koronavirem COVID-19
- Informaci o prevenci šíření všech respiračních infekcí včetně COVID-19
- Doporučený postup při onemocnění zaměstnance sociální služby (aktuální obecný postup – informace MZ ČR, http://www.mzcr.cz/dokumenty/koronavirus-2019-ncov-aktualni-data_18455_4122_1.html)
- Doporučený postup při péči o klienty s podezřením na onemocnění v pobytové sociální službě
- Doporučený postup při péči o klienty s podezřením na onemocnění v ambulantní sociální službě
- Doporučený postup při péči o klienty s podezřením na onemocnění v terénní sociální službě
- Doporučená opatření, která mohou být přijata pro zajištění informovanosti v sociální službě a pro zajištění provozuschopnosti v případě karantény

1. Informace o viru COVID-19

Koronaviry patří do velké rodiny obalených RNA virů. Byly objeveny v 60. letech 20. stol. a patří mezi zoonotické infekce. Vyvolávají onemocnění respiračního a trávicího traktu.¹

Inkubační doba viru COVID-19 je mezi 2 až 14 dny. Pokud se osoba cítí dobře po 14 dnech od kontaktu s osobou, u níž byl koronavirus COVID-19 potvrzen, nebyla nakažena.

Následující symptomy se mohou projevit do 14 dní od kontaktu s osobou nakaženou onemocněním COVID-19:²

- kašel;
- obtížné dýchání;
- horečka;
- bolest svalů;
- únava.

Obecně může tato nákaza způsobit závažnější symptomy u oslabeného imunitního systému, starších osob a osob s chronickým onemocněním.

Nový koronavirus COVID-19 je respirační virus. K přenosu dochází primárně kontaktem s infikovanou osobou, která zejména při mluvení, kašláni a kýchání šíří infekční kapénky na své okolí. Přenos je možný také předměty čerstvě kontaminovanými sekrety infikovaného člověka. Virus se podařilo izolovat ze vzorků odebraných z dolních cest dýchacích (bronchoalveolární laváž), virová DNA byla detekována ve stěrech z nosohltanu i hrdla, v séru, krvi, výtěrech z konečníku, ve slinách, moči a stolici.³

¹ http://szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Zakladni_info/20200223_Onemocneni_novym_koronavirem_2019.pdf

² <http://szu.cz/tema/prevence/novy-koronavirus-symptomy-prenos-a-prevence>

³ http://szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Zakladni_info/20200223_Onemocneni_novym_koronavirem_2019.pdf

2. Prevence šíření infekce COVID-19

V současnosti neexistuje vakcína proti COVID-19. Nejlepším způsobem, jak zabránit nákaze, je vyhnout se expozici viru. V případě onemocnění je základní prevencí šíření viru izolace nemocného a jeho kontaktů před a po vypuknutí onemocnění v období jeho nakažlivosti.

Obecné zásady, které pomáhají zabránit šíření respiračních virů:

- Vyhnout se úzkému kontaktu s lidmi s akutním respiračním onemocněním.
- Často si mýt ruce teplou vodou s mýdlem (zejména při přímém kontaktu s nemocnými nebo v jejich okolí), pokud ty nejsou dostupné, nebo jako další stupeň po umytí rukou, je vhodné použít dezinfekční gely na bázi alkoholu.⁴
- Zaměstnanci v oblasti sociálních služeb by si měli mýt ruce:
  - než odejdou z domova;
  - při příchodu do práce;
  - po použití toalety;
  - po přestávce a sportovních činnostech;
  - před přípravou jídla;
  - před konzumací jídla, včetně svačin;
  - před odchodem z práce;
  - při příchodu domů;
  - po každém přímém kontaktu s klientem.
- Účinnost mytí rukou lze zvýšit použitím dezinfekčního mýdla s virucidním účinkem.
- Osoby s akutním respiračním onemocněním by měly dodržovat „etiketu kašle“ – dostatečná vzdálenost od jiných osob, krýt ústa a nos kapesníkem (kašlat a kýchat případně do rukávu).
- V zařízeních sociálních služeb je třeba dodržovat pravidla prevence a kontroly infekcí – viz stránky Národního referenčního centra pro infekce spojené se zdravotní péčí včetně doporučení pro zdravotnická zařízení při podezření na infekci novým koronavirem: <http://www.nrc-hai.cz/?q=node/182>.

2.1.

Pokyny týkající se roušek dle WHO⁵

Pokud jste zdraví, používejte ústní roušku pouze tehdy, jestliže se staráte o nemocnou osobu s podezřením na onemocnění COVID-19. Nicméně samotná rouška nemusí být dostatečnou prevencí přenosu této nemoci v péči o klienta.

- Ústní roušku noste, pokud kašlete nebo kýcháte.
- Před nasazením ústní roušky použijte dezinfekci na bázi alkoholu, nebo si umyjte ruce mýdlem a teplou vodou.
- Ústní rouškou si zakryjte nos a ústa a ujistěte se, že mezi obličejem a rouškou nejsou žádné mezery.
- Během nošení se ústní roušky nedotýkejte, pokud tak učiníte, očistěte si ruce dezinfekcí na bázi alkoholu, nebo mýdlem a teplou vodou.

- Jakmile je ústní rouška vlhká, vyměňte ji za novou, roušky určené na jedno použití znovu nepoužívejte.
- Ústní roušku sundávejte zezadu (nedotýkejte se přední části roušky); roušku ihned vyhoďte do uzavřeného koše; očistěte si ruce dezinfekcí na bázi alkoholu, nebo mýdlem a teplou vodou.

2.2.

Rozdíl mezi rouškou a respirátorem

Respirátor se oproti běžné roušce výrazně liší, a to už svojí konstrukcí, protože musí mnohem lépe přilnout k obličejí a pevně obepnout jeho spodní část. Jedině tak může respirátor člověka dobře izolovat od okolí. V podstatě se tedy jedná o polo-masku, která se často skládá z měkké i pevné části.

Důležitým faktorem je certifikace. Zdravotnické respirátory musejí splňovat přísné podmínky české normy, která ověří jejich funkčnost. Respirátory mají také lépe uzpůsobený filtr, který oběma směry zachytí jemný prach i toxický aerosol – tedy třeba okolní i vlastní vydechovaný vzduch.

Ochranné schopnosti respirátorů vyjadřuje škála FFP1 až FFP3. Až nejvyšší kategorie respirátorů třídy FFP3 s účinností nad 99% zachytí prach, aerosol, viry, bakterie i spory.

Absolutní ochranu před viry však nabídne až celobličejevá maska, nebo kompletní ochranný oděv. I s izolací horních a dolních dýchacích cest totiž u agresivních virů a bakterií hrozí, že se cizorodé látky dostanou do organismu skrze další sliznice – zejména přes oči.

2.3.

Zacházení s ochrannými osobními pomůckami

Zacházení s ochrannými osobními pomůckami při suspektní, nebo potvrzené nákaze COVID-19 popisuje tento dokument: <http://szu.cz/tema/prevence/navod-pro-zachazeni-s-osobnimi-ochrannymi-prostredky-ooop>.

⁴ http://szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Zakladni_info/20200223_Onemocneni_novym_koronavirem_2019.pdf

⁵ http://szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Letaky/Rouska/jak_pouzivat_rousku.pdf

3. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 u zaměstnance

Zaměstnanec má povinnost s ohledem na ustanovení § 102 odst. 1 a § 106 odst. 4 zákoníku práce zaměstnavatele informovat o tom, že se vrátil z rizikové oblasti zasažené koronavirem.

Zaměstnavatel je s ohledem na povinnost předcházet rizikům z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci oprávněn vyzvat zaměstnance, aby se podrobil vyšetření u poskytovatele pracovních lékařských služeb, popř. registrujícího lékaře, zejména je-li to důvodné vzhledem k vykonávané práci nebo má zaměstnavatel podezření, že zaměstnanec není způsobilý vykonávat práci. V tomto případě přichází v úvahu mimořádná pracovní lékařská prohlídka u poskytovatele pracovních lékařských služeb, a to ve smyslu § 12 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovních lékařských službách a některých druzích posudkové péče, s písemným závěrem o vhodnosti zaměstnance setrvat ve vykonávané profesi v daném čase. V případě, že se u zaměstnance neprojeví příznaky infekčního onemocnění, je s ohledem na vykonávanou práci vhodné, aby zaměstnavatel z preventivních důvodů učinil některá z následujících opatření směřujících k tomu, aby se zaměstnanec po určitou dobu (zpravidla 2 týdny) zdržoval mimo pracoviště a kolektiv spolupracovníků. Jedná se pak o překážku v práci na straně zaměstnavatele a zaměst-

nanci přísluší náhrada mzdy, nebo platu ve výši průměrného výdělku (§ 208 zákoníku práce).

O nařízení karantény, jejím trvání a ukončení rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví a v tomto smyslu je povinen podat zaměstnavateli na jeho žádost informaci o tom, že zaměstnanci byla karanténa nařízena. V případě, že je zaměstnanci nařízena karanténa, jde o překážku v práci na straně zaměstnance, při které mu přísluší náhrada mzdy, nebo platu stejně jako v případě, kdy je dočasně práce neschopen (§ 191 a 192 zákoníku práce). I o této překážce v práci a předpokládané době jejího trvání je zaměstnanec povinen zaměstnavatele uvědomit bez zbytečného odkladu a překážku v práci mu prokázat (viz § 206 odst. 1 a 2 zákoníku práce). Podle § 191 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 192 zákoníku práce má zaměst-

nanec právo na náhradu mzdy/platu od zaměstnavatele za období prvních 14 kalendářních dní, a to s tím, že tato náhrada přísluší za pracovní dny a dále za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy, nebo se mu mzda/plat nekrátí. Zaměstnavateli zaměstnanec předloží potvrzení „Oznámení o nařízení karantény“, které mu vystaví ošetřující lékař, nebo hygienik. Tímto potvrzením současně zaměstnanec uplatní u zaměstnavatele právo na náhradu mzdy/platu za prvních 14 dnů trvání karantény.

Pokud zaměstnanec onemocní na pracovišti a cestoval do některé ze zasažených zemí, měl by být přemístěn na izolované místo, kde je zajištěno větrání. Je kontaktována místně příslušná krajská hygienická stanice pro určení dalšího postupu. Nemocný zaměstnanec by se měl vyhnout dotýkání se osob, povrchů nebo předmětů, dále by měl použít roušku, nebo kapesník, jež jsou následně bezpečně zlikvidovány. Pokud zaměstnanec potřebuje použít toaletu, zatímco čeká na lékařskou pomoc, měl by použít samostatnou toaletu, pokud je

k dispozici. To platí pouze po dobu čekání na převoz do nemocnice. O případné izolaci dalších osob (kontaktů zaměstnance) rozhodne krajská hygienická stanice.

Izolováni jsou všichni klienti, kteří přišli s nemocným zaměstnancem do kontaktu, pakliže tak určí orgán krajská hygienická stanice. V takovém případě vytvoří poskytovatel izolaci v každém pokoji, případně z celé stavebně ucelené jednotky (např. oddělení).

Izolováni jsou všichni pracovníci a další osoby, které s nemocným zaměstnancem přišly do kontaktu bez odpovídajících ochranných pomůcek, a to dle pokynů krajské hygienické stanice v domácí izolaci, nebo ve zdravotnickém zařízení.

Všechny prostory (povrchy), ve kterých se nemocný zaměstnanec nacházel, musí být následně důkladně dezinfikovány za použití virucidního dezinfekčního prostředku dle hygienického řádu poskytovatele.

---

⁶ <http://szu.cz/tema/prevence/navod-pro-zachazeni-s-osobnimi-ochrannymi-prostredky-ooop>

4. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v pobytové sociální službě

V případě, že je u klienta pobytové sociální služby podezření na nákazu COVID-19, je pracovníkem pobytové sociální služby primárně kontaktován ošetřující lékař, který rozhodne o dalším postupu. Pokud není k dispozici lékař, je kontaktována místně příslušná krajská hygienická stanice pro určení dalšího postupu.

V případě, že nebude nemocný klient převezen do zdravotnického zařízení k dalšímu odbornému ošetření, je v zařízení sociální služby nemocný klient zajištěn v izolaci a je přístupováno k péči o něj jako v jiném případě respirační virové nákazy. Pokoj s izolovaným pacientem je označen jako infekční tak, aby byl personál jasně informován o nutnosti dodržovat režimová opatření.

Nemocný klient by měl použít roušku, nebo kapeník, jež jsou následně bezpečně zlikvidovány. Nejsou vpuštěny návštěvy. Personál je vybaven jednorázovými pomůckami určenými pro práci se suspektním, nebo s potvrzeným onemocněním COVID-19.⁶ Personál je edukován dle vnitřních předpisů poskytovatele sociální služby a pokynů krajské hygienické stanice. Jednorázové pomůcky jsou bezpečně likvidovány ihned po použití. Pokud nejsou k dispozici jednorázové pomůcky určené pro práci s COVID-19 a nelze tak zajistit dostatečnou ochranu personálu, musí být klient

ve spolupráci s krajskou hygienickou stanicí odeslán sanitním vozem vybaveným na převoz infekčního pacienta do zdravotnického zařízení.

Izolováni jsou všichni klienti, kteří přišli s nemocným klientem do kontaktu, pakliže tak určí orgán krajská hygienická stanice. V takovém případě vytvoří poskytovatel izolaci v každém pokoji, případně z celé stavebně ucelené jednotky (např. oddělení).

Izolováni jsou všichni pracovníci a další osoby, které s nemocným klientem přišly do kontaktu bez odpovídajících ochranných pomůcek, a to dle pokynů krajské hygienické stanice v domácí izolaci, nebo ve zdravotnickém zařízení.

Všechny prostory (povrchy), ve kterých se nemocný klient nacházel, musí být důkladně dezinfikovány za použití virucidního dezinfekčního prostředku dle hygienického řádu poskytovatele.

5. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v ambulantní sociální službě

V případě, že ambulantní službu navštíví klient s podezřením na virovou nákazu, je izolován do samostatné místnosti, kde je zajištěno větrání. Pracovníkem ambulantní sociální služby je kontaktována místně příslušná krajská hygienická stanice pro určení dalšího postupu.

Nemocný klient by se měl vyhnout dotýkání se osob, povrchů nebo předmětů, použít roušku, nebo kapesník, jež jsou následně bezpečně zlikvidovány. Pokud klient potřebuje použít toaletu, zatímco čeká na lékařskou pomoc, měl by použít samostatnou toaletu, pokud je k dispozici. To platí pouze po dobu čekání na převoz do nemocnice.

Izolováni jsou všichni klienti, kteří přišli s nemocným klientem do kontaktu, pakliže tak určí orgán krajská hygienická stanice.

Izolováni jsou všichni pracovníci a další osoby, které s nemocným klientem přišly do kontaktu bez odpovídajících ochranných pomůcek, a to dle pokynů krajské hygienické stanice v domácí izolaci, nebo ve zdravotnickém zařízení.

Všechny prostory (povrchy), ve kterých se nemocný klient nacházel, musí být důkladně dezinfikovány za použití virucidního dezinfekčního prostředku dle hygienického řádu poskytovatele.

6. Doporučený postup při podezření na onemocnění COVID-19 v terénní sociální službě

V případě, že pracovník terénní sociální služby přijde do kontaktu s klientem s podezřením na virovou nákazu, neprodleně opustí prostory, ve kterých se klient nachází, s klientem komunikuje ze vzdálenosti větší než 2 metry, nebo telefonicky. Pracovník se vyhne kontaktu s dalšími osobami. Pracovníkem služby je kontaktována místně příslušná krajská hygienická stanice pro určení dalšího postupu.

V případě, že je klient v domácí izolaci a není možné přerušit osobní péči o něj v domácnosti, personál je vybaven jednorázovými pomůckami určenými pro práci se suspektním, nebo s potvrzeným onemocněním COVID-19.⁷ Personál je edukován dle vnitřních předpisů poskytovatele sociální služby a pokynů krajské hygienické stanice. Jednorázové pomůcky jsou bezpečně likvidovány ihned po použití. Pokud nejsou k dispozici jednorázové pomůcky určené pro práci s COVID-19 a nelze tak zajistit dostatečnou ochranu personálu, musí být klient ve spolupráci s krajskou hygienickou stanicí odeslán sanitním vozem vybaveným na převoz infekčního pacienta do zdravotnického zařízení.

Izolováni jsou všichni klienti, kteří přišli s nemocným klientem do kontaktu, pakliže tak určí orgán krajská hygienická stanice.

Izolováni jsou všichni pracovníci a další osoby, které s nemocným klientem přišly do kontaktu bez odpovídajících ochranných pomůcek, a to dle pokynů krajské hygienické stanice v domácí izolaci, nebo ve zdravotnickém zařízení.

Z důvodu specifických nároků na materiálně technické, personální a organizační zajištění terénní služby v případě domácí izolace klienta v souvislosti s COVID-19 poskytovatel terénních služeb sociální péče navíc:

- zmapuje situaci klientů – vytipuje osaměle žijící klienty, kteří nemají rodinu, nebo rodina žije daleko a nemůže zajistit péči po dobu případné domácí izolace;
- přichystá seznamy s kontakty a nezbytnými informacemi pro záchranáře;

⁷ <http://szu.cz/tema/prevence/navod-pro-zachazeni-s-osobnimi-ochrannymi-prostredky-oo>

- zmapuje rozsah nezbytné péče, bez které se klient neobejde;
- v případě pečujících rodin se s nimi domluví na převzetí péče (nebo pomoci pouze v nezbytně nutné míře) v případě onemocnění klienta, nebo výpadku pracovníků terénní služby;
- písemně informuje klienty, případně pečující osoby, jak bude probíhat poskytování služby v případě omezení provozu z důvodu onemocnění/domácí izolace personálu.

Postup při poskytování péče v případě domácí izolace nařízené klientovi:

- S klientem je projednán způsob poskytování péče během jeho domácí izolace. Péče nemůže být poskytována, pokud klient s mimořádným režimem (rozsah péče, používání ochranných prostředků, používání dezinfekce) nesouhlasí;
- klient v přítomnosti pracovníka terénní služby používá roušku, je-li to možné;
- jsou zajišťovány základní úkony – strava – dovoz obědů a nákupy, nezbytná osobní hygiena, zajištění nezbytných léků, základní nezbytný úklid, pochůzky, na nákupy jsou používány jednorázové nákupní tašky (papírové, nebo igelitové), které budou zakoupeny společně s nákupem;
- nejsou poskytovány úkony velký úklid, doprovody, pedikúry apod., dovozy;
- kde je to možné, je dovoz obědů prováděn bez kontaktu s klientem (výměna jídlonosičů u dveří), obdobně jsou zajišťovány nákupy jako samostatný úkon;
- manipulace s jídlonosičem je prováděna v rukavicích, jídlonosič je převážen odděleně od ostatních jídlonosičů a je samostatně myt a dezinfikován;
- úkony péče jsou prováděny v ochranných prostředcích (respirátor, ochranné brýle, rukavice, jednorázový oblek), je důsledně prováděna hygienická dezinfekce rukou dezinfekčním prostředkem;
- na použité ochranné prostředky má poskytovatel speciální box na nebezpečný odpad, který je umístěn v bytě klienta u vchodových dveří. Likvidaci nebezpečného odpadu zajistí poskytovatel;
- prádlo je do prádelny převáženo ve speciálních uzavíratelných nepropustných pytlích (např. vakuových pytlích). Manipulace s prádlem probíhá za použití ochranných prostředků.

7. Manipulace s odpady

Veškerý odpad, se kterým byla osoba ve styku, včetně použitých kapesníků, inkontinenčních podložek a dalších předmětů znečištěných tělními tekutinami, by měl být vložen do plastových pytlů na odpad a svázan.

Plastové pytle, které jsou používány pro tento druh odpadu, musí mít maximální objem 0,1 m³ a sílu minimálně 0,1 mm. Tento odpad je nutné zatřídit do kategorie nebezpečný a v souladu s legislativou s ním nakládat. V tomto případě nepoužívat vakuovací zařízení.

V případě, že zařízení disponuje dekontaminačním zařízením, odpad ukládá do pytlů pro toto zařízení a odpad dekontaminuje standardním postupem.

Další postup volí poskytovatel v souladu s Metodikou pro nakládání s odpady ze zdravotnických, veterinárních a jim podobných zařízení,⁸ a v souladu s platnými právními předpisy.

8. Manipulace s prádlem

Manipulace s prádlem probíhá v souladu s vyhl. č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/puda/legislativa_odpady/metodika.pdf

9. Check list informačních a preventivních opatření v sociální službě v souvislosti s nákazou (vzor)

APSS ČR připravila pro poskytovatele sociálních služeb soubor kroků, které je třeba učinit jako přípravu na případné zasažení nákazou COVID-19. V tuto chvíli, v řádu dnů, dle uvážení managementu, je možno využít přípravnou část. Teprve v případě karantény zařízení, případně uzavření lokality orgány veřejné správy je možné využít realizační část. Soubor kroků je obecného rázu směřovaný primárně na pobytové služby, kde je tvorba krizových opatření nejsložitější. Ostatní typy a druhy služeb mohou check list využít přiměřeně vzhledem k cílové skupině atd. (využijte analogicky k typu sociální služby, uveden rozsah pro pobytové služby).

V tuto chvíli, v řádu dnů, dle uvážení managementu, je možno využít přípravnou část. Teprve v případě karantény zařízení, případně uzavření lokality orgány veřejné správy je možné využít realizační část.

9.1

Přípravná fáze

Plánování, koordinace, informovanost

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Vedení domova má pravidelné schůzky, operativně reaguje na situaci, kontroluje plnění krizového plánu v přípravné části.			
Vedení domova jmenuje krizový štáb pro případ vzniku karantény zařízení a jiných krizových událostí. Podmínkou je osobní přítomnost členů krizového štábu v době krize v zařízení.			
Je prováděn denní monitoring vývoje situace v ČR a zahraničí. Jsou sledovány zprávy MZ ČR, KHS, SZÚ, ČTK a jsou zasílány maximálně 1x denně vedoucím pracovníkům e-mailem.			
Je připraven plán krizových opatření v jednom dokumentu, který je k dispozici vedoucím zaměstnancům a krizovému štábu.			
Je provedena konzultace s KHS s žádostí o doporučení postupu pro zařízení a postup je průběžně aktualizován.			
Zaměstnanci jsou informováni o zpracování krizového plánu. Krizový plán není volně k dispozici k šíření mezi zaměstnance z důvodu zabránění panice.			
Veřejnost a příbuzní jsou informováni o zpracování krizového plánu na webu, příp. e-mailem, je určena kontaktní osoba, která odpovídá na dotazy. Tato osoba je všem známa a všichni zaměstnanci odkazují k informacím na tuto osobu. Jsou určeny hodiny, v nichž jsou dotazy zodpovídány. Krizový plán není veřejnosti poskytován v písemné podobě. Doporučený rozsah informací veřejnosti: 1) sledujeme informace, jsme ve spojení s KHS; 2) máme plán preventivních opatření; 3) máme plán krizových opatření v případě karantény; 4) v případě realizace krizových opatření je provoz personálně zabezpečen; 5) činnosti služby v případě krizového stavu budou zredukovány na minimální rozsah.			
Návštěvníkům, kteří se vrátili z rizikových oblastí, je doporučeno, aby nenavštěvovali zařízení po dobu 14 dnů a řídili se pokyny MZ ČR.			
V případě návštěv klientů s kognitivním deficitem je zajištěna evidence návštěv.			
V případě doporučení KHS je zařízení pro návštěvy uzavřeno.			
Komunikaci s médií vede výhradně ředitel/ka, případně tiskový mluvčí, či jiný ředitelem určený zaměstnanec.			
Klienti domova jsou informováni o zpracování krizového plánu prostřednictvím sociálních pracovníků, a to v adekvátní formě. Doporučujeme tento rozsah: 1) sledujeme informace, jsme ve spojení s KHS; 2) máme plán preventivních opatření; 3) máme plán krizových opatření v případě karantény.			
Zaměstnancům je vydán pokyn k povinnosti informování zaměstnavatele intranetem v případě cest do zemí s výskytem nákazy a každý z navrátilivších se je izolován dle pokynů KHS.			
Je zavedena zvýšená dezinfekce rukou v prostorách poskytovatele, v případě vyhodnocení situace jako progredující, zavedení ústenek.			
Zaměstnanci krizového štábu mají k dispozici služební telefony a všichni jsou propojeni pomocí skupinové komunikace. Vzájemná komunikace je vyzkoušena.			
Je provedena edukace personálu o povaze viru a zopakována pravidla respirační hygieny a hygieny rukou, je akcentována dezinfekce prostředí.			

Organizace zdravotní a sociální péče

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Je připraven seznam zaměstnanců s telefonními čísly (se souhlasem zaměstnance), kteří vyjádřili ochotu v případě karantény zařízení setrvat v krizové službě (tj. nepřetržitý pobyt v uzavřeném objektu 24/7), a zajistí jejich informování o doporučené výbavě pro krizový pobyt v zařízení.			
Je definován seznam nezbytného zdravotnického materiálu a provedena objednávka (respirátory, ochranné brýle k respirátorům, ústenky, dostatek rukavic, empíry, event. jednorázové kombinézy, návleky na boty, jednorázové čepice).			
Je pořízena zásoba INKO pomůcek.			
Je zpracován plán vytvoření pokojů, míst, oddělení pro izolaci pro případ nařízení rozsáhlejší izolace v zařízení.			
Je k dispozici seznam preventivních zdravotních bariérových pomůcek používaných při neprokázané infekci a seznam preventivních pomůcek používaných při práci s prokazatelně nakaženými jedinci. Tyto pomůcky jsou na skladě a řádně označeny, je zabráněno jejich zneužívání. K využití jednotlivých pomůcek je vypracován písemný postup.			
Je k dispozici seznam úkonů osobní sociální péče, které v případě personální nouze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budou prováděny. ▪ Nebudou prováděny. 			
Je k dispozici seznam úkonů zdravotní péče, které v případě personální nouze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budou prováděny. ▪ Nebudou prováděny. 			

Organizace obslužných provozů

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Je sestaven týdenní jídelníček s maximálním podílem trvanlivých surovin a jednoduchých jídel.			
Je pořízen seznam surovin k zabezpečení 3 dnů dle sestaveného týdenního jídelníčku pro lůžkovou kapacitu zařízení a zaměstnance v krizové službě, a tyto potraviny jsou na skladě.			
Jsou dostatečné zásoby čistících, dezinfekčních a pracích prostředků, pytlů na odpad a pytlů na infekční odpad.			
Pokud dojde k výpadku technických služeb, je určeno místo, kde bude odpad skladován.			
Je určeno místo pro úschovu zemřelých a jejich základní důstojné zajištění, pokud dojde k výpadku pohřebních služeb.			
Je zajištěna pohotovostní zásoba PHM 40l.			

Organizace péče o zaměstnance a další osoby podílející se na péči

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Je k dispozici seznam vybavení, které zaměstnanci musí mít s sebou pro případ vyhlášení karantény a povolání do zařízení ke krizové službě (např. karimatka, spacák, základní léky pro svoji potřebu, oblečení atd.) a zaměstnanci jsou o něm informováni.			
Je kontaktován HZS s dotazem na zapůjčení lůžek, jsou zrevidovány interní možnosti matrací, lůžkovin pro zaměstnance v případě setrvání v krizové službě.			
Jsou vytipována místa pro vytvoření provizorních nocležení personálu v krizové službě.			

9.2

Realizační fáze

(v případě nákazy v zařízení, karantény zařízení, uzavření lokality)

Plánování, koordinace, informovanost

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Krizový štáb má pravidelné schůzky a operativně reaguje na situaci.	1 hod. a průběžně		
Je udržován kontakt s KHS, postupováno dle pokynů KHS.	Průběžně		
Je udržován kontakt s orgány státní správy a médií, je vydána tisková zpráva.	Průběžně		
Je zajištěna informovanost veřejnosti zveřejněním informačních linek, informace jsou zveřejněny na webu, je vytvořen plán zajištění této služby ze zaměstnanců mimo zařízení (sociální pracovníce). Je zajištěna informovanost recepce i sociálních pracovníků na informační lince.	3 hodiny		
Je prováděn denní monitoring vývoje situace v ČR a zahraničí. Jsou sledovány zprávy MZ ČR, KHS, ČTK, SZÚ a jsou zasílány maximálně 1x denně vedoucím pracovníkům e-mailem.	Průběžně od		
Zaměstnanci v krizové službě jsou informováni o dalším postupu krizového řízení a zajištění péče.	Do 3 hodin		
Klienti jsou informováni o dalším postupu v základu místním rozhlasem a dále pomocí sociálních a dalších pracovníků přímé péče.	Do 3 hodin a průběžně		

Organizace zdravotní a sociální péče o klienty domova

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Do služby jsou povoláni zaměstnanci (s jejich výbavou k pobytu) dle připraveného seznamu ke krizové službě, prioritně vedoucí zaměstnanci, a jsou zařazeni k činnosti v krizovém režimu.	Do 2 hodin		
Je zastaven příjem klientů, domluvené příjmy odvolány.	Do 1 hodiny		
Jsou provedena hygienická bariérová opatření a personál v přímé péči je informován dle pokynu vrchní sestry.	Do 1 hodiny		
Je jmenován edukační tým, který provede okamžitou edukaci a zajistí udržování správných hygienických postupů.	Do 6 hodin		
Je-li nákaza mezi klienty domova a mezi zaměstnanci v aktivní službě, je vytvořena izolace variantně dle počtu nakažených na určených místech.	Do 2 hodin		
Pro péči o tyto osoby je vyčleněn tým, který má k dispozici speciální pomůcky zabírající nákazu.	Do 2 hodin		
Péče o klienty ve zdravotní a sociální složce je minimalizována na úkony předem určené, prováděny jsou pouze v nezbytné míře. Záznamy péče jsou minimalizovány, výkony nejsou evidovány.	Do 3 hodin		
Je zajištěno spojení se zdravotnickým zařízením.	Do 3 hodin		
Jsou zastaveny plánované výjezdy klientů k lékařům.	Do 3 hodin		

Organizace obslužných provozů

Opatření	Termín	Zodpovídá	Splněno
Je zajištěn nezbytný úklid a jeho koordinace.	Do 6 hodin		
Je zajištěno infekční praní prádla.	Do 6 hodin		
Je zajištěno nezbytné zásobování potravinami nebo nasazení krizového jídelníčku s využitím zásob, je zajištěno stravování personálu a ostatních osob zajišťující provoz v krizovém režimu.	Do 2 hodin		
Je zastavena činnost pokladny, omezena činnost ÚEP, zastaveny nástupy pracovních sil.	Do 2 hodin		
Jsou vytvořeny nocležny.	Do 6 hodin		

Dokument byl konzultován s Ministerstvem zdravotnictví ČR.

